

**Protokoll fra kontrollutvalgets møte  
tirsdag 27.04.2010**

**Sted:** Grenseveien 88

**Til stede:** Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

Forfall (grunn): Jon Evang (A) (omsorg), Anne H. Rygg (H) (reise)  
I stedet møtte: Peter A. Torjesen (A), Geir Staib (H)

Fra kontrollutvalgets sekretariat: Sekretariatsleder Reidar Enger og konsulent Kristin Lehre

Fra Kommunerevisjonen: Kommunerevisor Annette Gohn-Hellum, avdelingsdirektør Unn Helen Aarvold, avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, assist. avdelingsdirektør Rolf Pedersen, revisjonsrådgiver Pernille Stoermann-Næss (sak 32), førsterevisor Anne Lise Jørgensen (sak 33), revisjonsrådgiver Kristin Skaane (sak 33), revisjonsrådgiver Ole Morten Evjen (sak 32, 34, 35)

| <b>Sak</b>                                                                                                                                      | <b>Side</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>32/10 Rapport 8/2010: Misligheter ved frivillig forvaltning av klientmidler i sosialtjenesten – Bydel Grorud, endelig innberetning .....</b> | <b>2</b>    |
| <b>33/10 Rapport 9/2010 Prosjekt Ren Oslofjord .....</b>                                                                                        | <b>3</b>    |
| <b>34/10 Endelig innberetning om økonomiske misligheter ved en samlokalisert bolig i Bydel Grorud .....</b>                                     | <b>6</b>    |
| <b>35/10 Endelig innberetning om misligheter begått av en oppdragstaker i Bydel Alna .....</b>                                                  | <b>7</b>    |
| <b>36/10 Avsetning til Oslo kommunes utsmykningsfond.....</b>                                                                                   | <b>8</b>    |
| <b>37/10 Bykassens og lånefondets regnskaper for 2009. Byrådets beretning for 2009.....</b>                                                     | <b>9</b>    |
| <b>38/10 Årsregnskap for Kommunal konkurranse Oslo KF 2009 .....</b>                                                                            | <b>11</b>   |

**Rapport 8/2010: Misligheter ved frivillig forvaltning av klientmidler i sosialtjenesten –  
Bydel Grorud, endelig innberetning**

Sendt til helse- og sosialkomiteen

Kopi til byråden for sosiale tjenester og rusomsorg, Bydel Grorud, Kommunerevisjonen

**Saken gjelder:**

Kommunerevisjonen har på anmodning fra Bydel Grorud gjennomført en undersøkelse av misligheter ved NAV Grorud sosial. Mislighetene er knyttet til tjenesten frivillig forvaltning av klientmidler. Resultatet av undersøkelsen er vedlagt i rapport 8/2010 *Misligheter ved frivillig forvaltning av klientmidler i sosialtjenesten – Bydel Grorud*.

Kontrollutvalget behandlet foreløpig innberetning i saken i møte 20.10.2009, sak 75. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 09.10.2009 om misligheter ved sosialtjenesten NAV Grorud til orientering.

Undersøkelsen av misligheter har vist at en forvalter ved NAV Grorud sosial i perioden 01.01.2000 til 01.08.2009 har tappet kr. 1 131 825 fra til sammen 53 klienter som har benyttet seg av tjenesten frivillig forvaltning av klientmidler.

Misbruket ble gjennomført i hovedsak ved at forvalteren overførte penger fra klientenes forvaltningskonti til sin egen brukskonto, og også ved at vedkommende belastet forvaltningskontiene med sine egne regninger.

NAV Grorud har med bakgrunn i en egen undersøkelse gjennomført i august 2009, allerede utbetalt erstatning til klientene på kr. 304 229. Bydelen har opplyst at også det resterende beløp vil bli erstattet.

Vedkommende forvalter ble avskjediget 18.08.2009 pga. økonomiske misligheter. Saken ble politianmeldt 17.08.2009, og var ferdig etterforsket i februar 2010. Ifølge politiet 14.04.2010, vil en tiltale bli tatt ut så snart det av ressurs hensyn er mulig. Det er fremskaffet bevis for samtlige av de avdekkede transaksjoner mislighetene omfatter. Kommunerevisjonen har overlatt dokumentasjonen til politiet.

Undersøkelsen av gjeldende rutiner opp mot de modus vedkommende forvalter benyttet, har vist flere avvik. Det gjelder rutiner for godkjenning av betaling, avstemming av bilagsdokumentasjon mot kontoutskrift for forvaltningskontiene, krav til underbilag og rapportering til bydelsdirektør.

Avslutningsvis i rapport 8/2010 peker Kommunerevisjonen på noen spørsmål som kan vurderes av Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester i arbeidet med generelle rutiner for tjenesten frivillig forvaltning av klientmidler. Kommunerevisjonen vil komme tilbake til en grundigere vurdering av behovet for endringer, ved rapportering av en undersøkelse rettet mot sosialsentrene i ni bydeler, som etter planen skal rapporteres i 3. kvartal 2010.

*Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget tar rapport 8/2010 *Misligheter ved frivillig forvaltning av klientmidler i sosialtjenesten – Bydel Grorud* og den endelige innberetningen av 16.04.2010 til orientering. Utvalget imøteser undersøkelsen rettet mot sosialsentrene i ni bydeler som etter planen skal behandles av kontrollutvalget i 3. kvartal 2010.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.04.2010 m/vedlegg

### **Habilitet:**

Berit Jagmann ba om å sin habilitet vurdert da hennes bror er bydelsdirektør i Bydel Grorud. Kontrollutvalget fant Berit Jagmann inhabil til å delta ved behandlingen av saken etter en vurdering av forvaltningsloven § 6, 2. ledd.

### **Votering:**

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

*Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:*

Kontrollutvalget tar rapport 8/2010 *Misligheter ved frivillig forvaltning av klientmidler i sosialtjenesten – Bydel Grorud* og den endelige innberetningen av 16.04.2010 til orientering. Utvalget imøteser undersøkelsen rettet mot sosialsentrene i ni bydeler som etter planen skal behandles av kontrollutvalget i 3. kvartal 2010.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

**33/10**

## **Rapport 9/2010 Prosjekt Ren Oslofjord**

### **Saken gjelder:**

Bystyret vedtok 14.05.2008 (sak 166) å anmode kontrollutvalget om å iverksette forvaltningsrevisjon av prosjekt Ren Oslofjord, med særlig vekt på Oslo Havn KFs kontraktsoppfølging overfor selskapet Secora AS. Kommunerevisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i tråd med kontrollutvalgets vedtak, 17.06.2008 (sak 70), og kontrollutvalgets vedtak om justering av prosjektet, 26.05.2009 (sak 44).

Prosjekt Ren Oslofjord er Oslo kommunes miljøprosjekt for en renere fjord. Prosjektet utgjør kommunens helhetlige tiltaksplan for opprydding av forurensede bunnsedimenter i Oslo havn og Indre Oslofjord. Tiltakshaver for prosjekt er Oslo Havn KF på vegne av Oslo kommune. Entreprenørselskapet Secora AS ble kontrahert til å utføre mudring, transport og deponering av forurensede sedimenter, samt tildekking av deponi. Norges Geotekniske Institutt (NGI) ble kontrahert til å overvåke forurensning ved mudring og deponering.

Kommunerevisjonens rapport 9/2010 *Prosjekt Ren Oslofjord* presenterer statusinformasjon vedrørende mudring/tynttildekking, deponering og økonomi, samt gir en beskrivelse av rammevilkår, utfordringer, valgte løsninger, aktører, politianmeldelser, tiltalebeslutning, dom og anker per mars 2010. Rapporten presenterer deretter vurderinger av noen elementer i kvalitetssystemet og etterlevelsen av disse.

Undersøkelsen har vist at Oslo Havn KF har etablert et relativt omfattende og veldokumentert kvalitetssystem for sin virksomhet. For prosjekt Ren Oslofjord ble det i tillegg etablert et prosjektspesifikt kvalitetssystem. Kontraktsdokumentene fremstår som et effektivt verktøy for kontroll og oppfølging. Undersøkelsen viser samtidig at det var enkelte mangler og svakheter ved kvalitetssystemet og ved etterlevelsen av dette.

Undersøkelsen viser videre at Oslo Havn KF har sørget for omfattende rapportering som ledd i kontroll og oppfølging av prosjektet, men ikke fullt ut har sikret seg rettidig informasjon om viktige sider ved leveransene fra entreprenøren Secora AS og fra NGI. Foretaket hadde heller ikke alltid registrert, loggført, signert og arkivert avviks- og endringsmeldinger i tråd med prosjektets skriftlige rutiner.

Kunnskap om resultat fra testene av ny sjøbunn, herunder avvik, var av sentral betydning for å kunne vurdere behov for justering av mudringsmetoden. Undersøkelsen viser at kvalitetssikringen av mudringsarbeidene har vært sen, og at gjennomgåtte ukes- og månedsrapporter ikke inneholdt informasjon om renhetsgrad, slik som styringsdokumentene forutsatte.

Kommunerevisjonen har mottatt høringsuttalelse fra Oslo Havn KF og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Begge instanser har presisert at de mener at prosjektet Ren Oslofjord har oppnådd meget gode miljøresultater, og at prosjektet er meget godt dokumentert.

Oslo Havn KF har i høringsuttalelsen gitt sine synspunkter på rapporten og kommet med enkelte presiseringer og forklaringer til flere av forholdene som er omtalt i rapporten. Byrådsavdelingen viser i sin uttalelse til Oslo Havn KFs vurderinger av forvaltningsrevisjonen. Begge instanser vurderer rapportens anbefalinger som gode og at disse vil ha gyldighet i alle prosjekter. Byrådsavdelingen vil følge opp at Oslo Havn KF vurderer de forhold som gjelder utarbeidelse og bruk av styringsdokumenter i fremtidige prosjekter.

*Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget har ved behandlingen av Kommunerevisjonens rapport 9/2010 *Prosjekt Ren Oslofjord* merket seg status for kvalitet og omfang av tiltaksarbeidene, samt prosjektøkonomi. NGIs undersøkelser viser at det er oppnådd god miljøforbedring ved at 96-99 prosent av total mengde av de miljøfarlige stoffene er fjernet. Oslo Havn KF og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel er tilfredse med resultatene av prosjektet.

Kontrollutvalget har videre merket seg at tilstandsklasse II ikke er oppnådd i alle områder for alle aktuelle miljøgifter. Klima- og forurensningsdirektoratet har bedt Oslo Havn KF om å utrede ytterligere tiltak med tanke på å nå tilstandsklasse II i hele tiltaksområdet, og det kan bli aktuelt med krav om ytterligere tiltak. Det gjenstår også noe arbeid med tildekking av deponiet. Utvalget vil derfor peke på at prosjektet ikke er helt fullført.

Rapport 9/2010 viser at Oslo Havn KF har etablert et relativt omfattende og veldokumentert kvalitetssystem for sin virksomhet og prosjekt Ren Oslofjord. Kontraktsdokumentene fremstår som et effektivt verktøy for kontroll og oppfølging. Undersøkelsen viser samtidig at det var enkelte mangler og svakheter ved kvalitetssystemet og ved etterlevelsen av dette.

Kontrollutvalget vil understreke viktigheten av at Oslo Havn KF i fremtidige prosjekter sikrer tilstrekkelig kvalitetsstyring, herunder iverksetter tiltak i tråd med rapportens anbefalinger.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 9/2010 *Prosjekt Ren Oslofjord* til orientering.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Oslo Havn KF har etablert et relativt omfattende og veldokumentert kvalitetssystem for sin virksomhet og prosjekt Ren Oslofjord, men det var enkelte mangler og svakheter ved kvalitetssystemet og ved etterlevelsen av dette.

Bystyret forutsetter at Oslo Havn KF i fremtidige prosjekter sikrer tilstrekkelig kvalitetsstyring, herunder iverksetter tiltak i tråd med anbefalingene i Kommunerevisjonens rapport 9/2010 *Prosjekt Ren Oslofjord*.

Bystyret tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 9/2010 og kontrollutvalgets vedtak til orientering.

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Kommunerevisorens innstilling datert 19.04.2010 m/vedlegg

### **Habilitet:**

Anne Marstein ba om å få sin habilitet vurdert da hun er ansatt i Rambøll Norge AS som har levert kvalitetssikringstjenester til Secora i forbindelse med prosjektet, jfr Kommunerevisjonens rapport pkt. 5.4.2. Kontrollutvalget fant Anne Marstein habil til å delta ved behandlingen av saken etter en vurdering av forvaltningsloven § 6, 2. ledd.

-----

Saken ligger til fortsatt behandling i utvalget.

34/10

**Endelig innberetning om økonomiske misligheter ved en samlokalisert bolig i Bydel Grorud**

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for sosiale tjenester og rusomsorg, Bydel Grorud, Kommunerevisjonen

**Saken gjelder:**

Ved rutinegjennomgang av bilag for en samlokalisert bolig oppdaget Bydel Grorud i februar 2010 at det var foretatt to innkjøp med bydelens tjenestekort fra en matvarebutikk i januar for totalt kr 1 455 uten av det forelå kvittering for innkjøpene. Kvitteringene ble innhentet fra butikken, og det fremkom her at det var handlet matvarer og sigaretter.

I tillegg til leder ved boligen (styrer) var det kun en miljøterapeut (NN) som hadde anledning til å benytte kortet. NN ble innkalt til møte med seksjonsleder og styrer og forelagt kvitteringene, men på møtet benektet NN at han hadde foretatt de aktuelle innkjøpene. To dager senere sendte imidlertid NN en e-post til styrer og seksjonsleder der han innrømmet å ha benyttet handlekortet til private formål.

NN sa 17.02.2010 opp sin stilling. Bydel Grorud godtok imidlertid ikke oppsigelsen, og NN ble i stedet avskjediget fra sin stilling 26.02.2010 med følgende begrunnelse:

Du har begått økonomiske misligheter ved å benytte tjenestestedets handlekort til private innkjøp.  
...

NN har betalt tilbake kr 1 455 til bydelen. NN er ikke politianmeldt.

*Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget har merket seg at Bydel Grorud oppdaget misligheten raskt, og at miljøterapeuten fikk avskjed. Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.04.2010 om misligheter ved en samlokalisert bolig i Bydel Grorud til orientering.

**Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.04.2010

## **Votering:**

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

*Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:*

Kontrollutvalget har merket seg at Bydel Grorud oppdaget misligheten raskt, og at miljøterapeuten fikk avskjed. Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.04.2010 om misligheter ved en samlokalisert bolig i Bydel Grorud til orientering.

**35/10**

### **Endelig innberetning om misligheter begått av en oppdragstaker i Bydel Alna**

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for sosiale tjenester og rusomsorg, Bydel Alna, Kommunerevisjonen

#### **Saken gjelder:**

En oppdragstaker (NN) for Bydel Alna var støttekontakt for en hjemmeboende bruker fire timer pr. uke. NN begynte å jobbe som støttekontakt for brukeren i september 2009.

I utgangspunktet skal ikke støttekontakter ha noe med penger å gjøre. I oppdragskontrakten for NN står intet om tilgang til brukers penger. I forståelse med brukeren foretok imidlertid NN innkjøp og benyttet da brukers bankkort og pinkode.

19.11.2009 tok brukeren kontakt med en konsulent i avdelingen som administrerte ordningen med støttekontakter, og ytret mistanke om at det var foretatt urettmessige uttak fra sin bankkonto. Mistanken gjaldt til sammen kr 27 000, og med bistand fra en av bydelens ansatte anmeldte brukeren forholdet til politiet 21.11.2009.

NN innrømmet overfor bydelen å ha tatt ut store summer fra brukers konto. Oppdragstakerkontrakten for NN ble hevet umiddelbart. En annen nylig inngått kontrakt mellom bydelen og NN ble også hevet.

NN tilstod i Tingretten å ha tatt ut kr 38 376 i kontanter fra brukers bankkonto og benyttet disse til egne formål. NN ble 19.03.2010 dømt til 30 dagers betinget fengsel for underslag og til å betale kr 38 376 i erstatning til brukeren.

Det er ikke reist krav om erstatning mot kommunen.

*Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.04.2010 om misligheter begått av en oppdragstaker i Bydel Alna til orientering.

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.04.2010

### **Votering:**

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

*Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:*

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.04.2010 om misligheter begått av en oppdragstaker i Bydel Alna til orientering.

**36/10**

### **Avsetning til Oslo kommunes utsmykningsfond**

Sendt til Kommunerevisjonen

Kopi til kultur- og utdanningskomiteen, byråden for kultur og utdanning, Kulturetaten

### **Saken gjelder:**

I kontrollutvalgets møte 23.03.2010 ble Kommunerevisjonen bedt om å komme tilbake til utvalgets neste møte med en sak om avsetning til utsmykning i kommunens investeringsprosjekter. Utvalgets bestilling kom i samband med utvalgets behandling av sak 21/10 om forvaltningsrevisjon i 2010.

Bakgrunnen var en artikkel på NRK Østlandssendingen av 17.03.2010 der det hevdes at kultur- og utdanningskomiteens leder Knut Even Lindsjörn ville at Kommunerevisjonen skulle "granske hvor det var blitt av millionene som kommunale nybygg skal sette av til kunst". I et innslag på NRK, Østlandssendingen TV, 17.03.2010 ble det videre hevdet at Idrettsetaten og Omsorgsbygg ikke hadde avsatt penger til fondet for utsmykning som forutsatt. Lederen for kultur- og utdanningskomiteen tok i samme innslag til orde for igangsetting av en gransking for å finne ut hvorfor retningslinjene på området ikke er fulgt opp. Utover medieoppslaget har det ikke kommet noen henvendelse fra komitelederen eller fra komiteen til kontrollutvalget eller Kommunerevisjonen om dette.

Kulturetaten har foretatt en gjennomgang av praksis i kommunens virksomheter på dette området. Resultatet av kartleggingen til Kulturetaten ble oversendt Byrådsavdeling for kultur og utdanning i brev av 10.06.2009. Ifølge brevet var en foreløpig konklusjon at kunnskapen om 2 %-ordningen og viljen til å følge kommunens retningslinjer for avsetning til 2 %-fondet var varierende. Oppfølgingen i kjølvannet av denne gjennomgangen forventes avsluttet i 2010.

Byråden for kultur og utdanning har varslet at sak om kunstpolitisk plan er under utarbeidelse, og at utsmykningsordningen vil være en sentral del av denne planen. Kommunerevisjonen foreslår derfor at en vurdering av forvaltningsrevisjon foretas etter at bystyret har behandlet den varslede saken.

*Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om avsetning til Oslo kommunes utsmykningsfond til orientering.

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Kommunerevisorens innstilling datert 19.04.2010

### **Votering:**

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

*Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:*

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om avsetning til Oslo kommunes utsmykningsfond til orientering.

**37/10**

### **Bykassens og lånefondets regnskaper for 2009. Byrådets beretning for 2009**

Sendt til bystyret

Kopi til byrådet, Kommunerevisjonen

### **Saken gjelder:**

Bykassens og lånefondets regnskaper, byrådets beretning og revisjonsberetningen for 2009 ble lagt fram for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets oppgave er regulert i § 7 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15.06.2004:

*”Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være*

*formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.”*

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Sekretariatslederens notat datert 12.04.2010 m/vedlegg

### **Merknader:**

*Kontrollutvalget* viser til at Oslo kommune fortsatt har en sterk økonomi. Utvalget finner imidlertid grunn til å peke på at kommunens gjeld økte kraftig i 2009: Lånefondets eksterne lånegjeld økte fra 7 milliarder ved utgangen av 2008 til 15,5 milliarder ved utgangen av 2009. I økonomiplanen er det lagt opp til en ytterligere gjeldsøkning. Dette vil innebære at i kommende år må større deler av de frie inntektene benyttes til å dekke avdrag og renter som igjen vil redusere kommunens økonomiske handlefrihet.

Generelt er det god budsjett disiplin i kommunens virksomheter selv om enkelte bydeler også i 2009 hadde store merforbruk. Bydel Søndre Nordstrand hadde et rekordhøyt merforbruk i 2008, og utvalget må dessverre konstatere at bydelens merforbruk ble enda større i 2009. Bydelen er under forsterket oppfølging fra byrådets side, og kontrollutvalget forutsetter at byrådet og bydelen grundig vurderer tiltak for å bringe balanse i aktiviteter og budsjett.

### *Anskaffelser*

*Kontrollutvalget* har ved behandling av en rekke rapporter fra Kommunerevisjonen og i sine uttalelser til regnskapene i mange år bemerket kommunens mange og alvorlige brudd på gjeldende bestemmelser om anskaffelser. Kommunerevisjonens rapport 1/2010 omfattet gjennomgang av 194 anskaffelser i 16 av kommunens etater, bydeler og foretak. Samlet sett ble det igjen avdekket betydelige avvik fra lov, forskrift og kommunens egne bestemmelser. Et positivt trekk var imidlertid at de virksomheter som hadde tilsvarende gjennomgang for 2008, viste klare forbedringer. Utvalget har også merket seg at dokumentasjon av varemottak i regnskapssystemet gjennomgående var bedre i 2009.

Byrådet vedtok i mars 2010 ny anskaffelsesstrategi. I anskaffelsesstrategien er lederansvaret sterkt vektlagt, og det er forutsatt tiltaksplaner i de enkelte virksomheter og oppfølging fra de respektive byrådsavdelingers side. Kontrollutvalget slutter seg til byrådets vurdering av at etablering og praktisering av gode rutiner må forankres i ledelsen og at det foretas oppfølging i nødvendig grad både fra byrådsavdelingenes side og i de enkelte virksomheter. Kontrollutvalget understreker igjen at det er helt nødvendig at kommunens praksis forbedres betydelig på dette området og vil for sin del fortsatt prioritere revisjon av anskaffelser.

### *Etterslep investeringer*

*Kontrollutvalget* har i mange år bemerkt det såkalte etterslepet for investeringer som er forskjellen mellom budsjetterte og gjennomførte investeringer. Etterslepet ble redusert i 2009, men var ved utgangen av året fortsatt på hele 2,4 milliarder for bykassa. Det er ulike årsaker til det store avviket, og utvalget ber byrådet vurdere en ytterligere spesifisering og tallfesting av etterslepet fordelt på ulike årsaksforklaringer.

#### *Statens tiltakspakke*

*Kontrollutvalget* konstaterer med tilfredshet at kommunen nesten i sin helhet klarte å gjennomføre/påbegynne tiltak finansiert av statens tiltakspakke etter finanskrisen. Oslo kommunes andel av disse midlene var 477 mill, og det er bare 2,5 mill som ikke er brukt eller avsatt i samsvar med kriteriene.

#### *Intern lånefinansiering. Kommunens langsiktige lånegjeld*

*Kontrollutvalget* viser til at både Kommunerevisjonen og utvalget tidligere har bemerkt at presentasjonen i regnskapene av kommunens langsiktige gjeld til finansiering av egne investeringer til dels er misvisende og at Kommunerevisjonen i sin revisjonsberetning igjen har funnet grunnlag for en presisering om dette. Bykassas og foretakenes regnskaper viser til sammen et langt høyere gjeldsbeløp enn kommunens faktiske gjeld.

Utvalget bemerker at informasjon om kommunens faktiske gjeld er svært utilgjengelig i det framlagte regnskapsmateriale.

#### *Pensjonskostnader*

*Kontrollutvalget* viser til Kommunerevisjonens presisering i revisjonsberetningen om at endret beregning har medført at det er utgiftsført 109 mill mindre i pensjonskostnader i bykasseregnskapet enn hva tidligere beregningsmåte ville gitt.

**38/10**

### **Årsregnskap for Kommunal konkurranse Oslo KF 2009**

Sendt til bystyret

Kopi til byrådet, Kommunal konkurranse Oslo KF, Kommunerevisjonen

#### **Saken gjelder:**

Årsberetningen med regnskap og revisjonsberetningen for Kommunal konkurranse Oslo KF for 2009 ble lagt fram for kontrollutvalget.

Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v. av 15.06.2004 fastsetter at revisor skal avgi revisjonsberetning uten unødig opphold etter at årsregnskapet er avlagt og senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget og byrådet.

Kontrollutvalgets oppgave er regulert i § 7 i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15.06.2004:

*”Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas*

*hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.”*

*Sekretariatslederen fremmet følgende forslag til vedtak:*

Kontrollutvalget viser til Kommunerevisjonens forbehold om manglende avtaler og regnskapsmateriale for tidligere år. Regnskapsforskriften har bestemmelse om at regnskapsmateriale skal oppbevares i 10 år og sier videre: ”*Regnskapsmaterialet skal sikres på en forsvarlig måte mot urettmessig endring, sletting eller tap.*” Utvalget bemerker at dette er et alvorlig brudd på gjeldende bestemmelser og viser til at brudd på tilsvarende bestemmelse i bokføringsloven kan medføre bøter eller fengsel.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunal konkurranse Oslo KFs regnskap for 2009 og revisjonsberetningen til orientering.

### **Kontrollutvalgets behandling:**

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Peter A. Torjesen (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Geir Staib (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Ann Kathrine Skjørshammer (KrF), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

*Dokumenter innkommet:*

- Sekretariatslederens notat datert 09.04.2010 m/vedlegg

### **Habilitet:**

Denne saken var første gang til behandling i kontrollutvalgets møte 20.04.2010. Ann Kathrine Skjørshammer ble da funnet inhabil grunnet hennes verv som styreleder i foretaket. Ann Kathrine Skjørshammer fratrådte derfor ved behandlingen av saken.

### **Votering:**

Kontrollutvalget besluttet å sende spørsmål til ansvarlig byråd om manglende arkivmateriale.

Sekretariatslederens forslag ble enstemmig vedtatt.

*Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:*

Kontrollutvalget viser til Kommunerevisjonens forbehold om manglende avtaler og regnskapsmateriale for tidligere år. Regnskapsforskriften har bestemmelse om at regnskapsmateriale skal oppbevares i 10 år og sier videre: ”*Regnskapsmaterialet skal sikres på en forsvarlig måte mot urettmessig endring, sletting eller tap.*” Utvalget bemerker at dette er et alvorlig brudd på gjeldende bestemmelser og viser til at brudd på tilsvarende bestemmelse i bokføringsloven kan medføre bøter eller fengsel.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunal konkurranse Oslo KFs regnskap for 2009 og revisjonsberetningen til orientering.

## Eventuelt

1. Anne Marstein tok opp spørsmål om utdeling fra Legatet til Oslo bys forskjønnelse. Sekretariatet ble bedt om å komme tilbake til utvalget med et notat om dette.
2. Kommunerevisoren orienterte om brev av 20.04.2010 fra Datatilsynet om Kommunerevisjonens innhenting av opplysninger om drosjesjåfører. Med dette brevet er saken avsluttet fra Datatilsynets side. Datatilsynets konklusjon innebærer at Kommunerevisjonen ikke har reell mulighet for å fullføre undersøkelsen av sjåfører i Christiania Taxi og City Taxi som kontrollutvalget vedtok 18.11.2008, sak 93.
3. Kommunerevisoren orienterte om uttalelse av 09.04.2010 fra Kommunaldepartementet om kommuneloven § 78 nr. 7 om taushetsplikt for revisor.
4. Sekretariatslederen orienterte om henvendelse fra Skar Øko-Bokollektiv av 20.04.2010.
5. Sekretariatslederen opplyste at forretningsutvalget i sitt møte 19.04.2010 vedtok budsjettkutt for kontrollutvalget og Kommunerevisjonen på henholdsvis kr. 17 000 og kr. 285 000. Etter sekretariatslederens vurdering følger det av forskrift for kontrollutvalg § 18 at samlet budsjettramme for kontrollutvalget og Kommunerevisjonen skal vedtas av bystyret etter forutgående behandling i kontrollutvalget.
6. Bystyret/bystyrekomiteene har behandlet følgende saker fra kontrollutvalget:
  - Bystyret behandlet i sitt møte 24.03.2010 Rapport 1/2010 – Kontroll av anskaffelser i 16 virksomheter – kontrollutvalgets sak 2 av 26.01.2010.
  - Bystyret behandlet i sitt møte 21.04.2010 kontrollutvalgets årsmelding for 2009.
  - Finanskomiteen behandlet i sitt møte 14.04.2010 Rapport 3/2010 – Sluttrapport – Undersøkelser rettet mot økonomiske misligheter i Undervisningsbygg Oslo KF 2002-2006 – kontrollutvalgets sak 10 av 23.03.2010.

Kontrollutvalgets sekretariat, 03.05.2010

Reidar Enger  
sekretariatsleder